

VESTI IZ SLOVENIJE

PO ČIM So radijski aparati. staja, ki imajo radijske oddaje "Slovenski poročevalec" v Lju- v jugoslovanskih jezikih. Po- bljani z dne 2. marca t. l. piše sebnno poslušajo BBC, radio Pa- v obširnem članku, ki se bavi s riz in Voice of America. V Slo- prodajo aparatov v Sloveniji, veniji velja za najbolj posluš- no tujo postajo radio Paris, ker ima dnevno polurno oddajo ve- sti in komentarjev.

"Novo pošiljko 600 aparatov domače produkcije so razproda- li v treh tednih po 38.000 dinar- jev. 27. februarja so začeli pro- dajati drugo pošiljko. Čeprav se je cena aparatom zvišala za 2.000 dinarjev, so jih takoj pr- vi dan prodali 50, pa je ostalo pred trgovino še 30 kupcev, ki so čakali, da pridejo na vrsto. Naslednji dan, ko se je cena zvišala še za 5.000 dinarjev, to- rej na 45.000 dinarjev, je bil na- val še prav takšen. V začetku so kupovali aparate predvsem kmetje, zdaj jih pa kupujejo tu- di imetniki industrijskih bon- dov. Na štajerskem in v Kra- nju bi jih lahko prodali, kolikor bi jih imeli. Mariboru in Ce- lju je prodajalna v Zagrebu od- stopila nekaj 100 aparatov, ker je tam povpraševanje zelo maj- hno."

To poročilo dokazuje, da je za- nimanje za radijske aparate v Sloveniji zelo veliko, kakor tudi, da ljudje zelo poslušajo radijs- ke prenose. Obenem pa je to poročilo in- teresantno tudi zato, ker kaže, kako se v socialističnem gospo- darstvu cene čez noč zvišajo kar za 2.000 in 5.000 dinarjev, če je povpraševanje veliko. V čem se potem socialistično gospodar- stvo še razlikuje od kapitalistič- nega? Samo v tem, da smo i- meli v stari Jugoslaviji predpi- se o oduševanju, ki so tak dvig cen preko noči onemogočali.

Ob tako visokih cenah 45.000 dinarjev za en aparat, kar je to- liko, kolikor delavec v celem letu zasluži, pa je tudi jasno, da je komunistično načelo o "ena- kosti" in govorjenje o "enakih pogojih ljudi v komunistični državi do izobrazbe" samo na pa- pirju.

RADIO V SLOVENIJI. — Čim bolj se zunanje politična si- tuacija okoli Jugoslavije zaost- ruje, tembolj narašča zaniman- je za radio. Po pismenih poro- čilih iz Jugoslavije poslušajo Ju- goslovani vse tuje radijske po- ročila.

Ob tako visokih cenah 45.000 dinarjev za en aparat, kar je to- liko, kolikor delavec v celem letu zasluži, pa je tudi jasno, da je komunistično načelo o "ena- kosti" in govorjenje o "enakih pogojih ljudi v komunistični državi do izobrazbe" samo na pa- pirju.

RADIO V SLOVENIJI. — Čim bolj se zunanje politična si- tuacija okoli Jugoslavije zaost- ruje, tembolj narašča zaniman- je za radio. Po pismenih poro- čilih iz Jugoslavije poslušajo Ju- goslovani vse tuje radijske po- ročila.

Deloma oblačno in toplo da- nes kakor tudi ponoči.

Deloma oblačno in toplo da- nes kakor tudi ponoči.

Deloma oblačno in toplo da- nes kakor tudi ponoči.

Deloma oblačno in toplo da- nes kakor tudi ponoči.

Deloma oblačno in toplo da- nes kakor tudi ponoči.

Deloma oblačno in toplo da- nes kakor tudi ponoči.

Deloma oblačno in toplo da- nes kakor tudi ponoči.

Deloma oblačno in toplo da- nes kakor tudi ponoči.

Deloma oblačno in toplo da- nes kakor tudi ponoči.

Deloma oblačno in toplo da- nes kakor tudi ponoči.

Deloma oblačno in toplo da- nes kakor tudi ponoči.

Deloma oblačno in toplo da- nes kakor tudi ponoči.

Deloma oblačno in toplo da- nes kakor tudi ponoči.

Deloma oblačno in toplo da- nes kakor tudi ponoči.

Deloma oblačno in toplo da- nes kakor tudi ponoči.

Deloma oblačno in toplo da- nes kakor tudi ponoči.

Deloma oblačno in toplo da- nes kakor tudi ponoči.

Deloma oblačno in toplo da- nes kakor tudi ponoči.

Deloma oblačno in toplo da- nes kakor tudi ponoči.

Deloma oblačno in toplo da- nes kakor tudi ponoči.

Deloma oblačno in toplo da- nes kakor tudi ponoči.

Zopet pobeg v prostost z lokomotivami

BRUSELJ, Belgija. — Dva- najst poljskih železničarjev, ki so potovali s ponarejenimi pot- niki listi, je pobegnilo iz Poljs- ke v Belgijo. Potni listi so bi- li legalno izdani za skrbno iz- brane in zanesljive komuniste, ki naj bi odpeljali dvoje loko- motiv iz Šlezije v Coutral v Bel- gijo, v popravilo.

S potnih listov pa so bila po- tem izbrisana imena onih iz- branih komunistov in odstran- jene njihove fotografije ter na- domeščene z imeni ni fotografi- jami dvanajstih zarotnikov. Po- naredbo je izdelal načelnik po- staje v Kłodzku, ki je bil eden izmed dvanajstih.

Na svoji vožnji proti zapadu sta bili lokomotive in dva va- gona, ki sta služila skupini za stanovanje, pripeljani tovornim vlakom, ki so vozili proti Bel- giji, kamor so prispeli begunci 17. aprila.

V TEKU JE BITKA ZA SEOUL

Mesto nima več vojaške
vrednosti, temveč samo
še simbolični pomen.

TOKIO. — Kitajski komu- nisti pošiljajo ojačenja svojim čet- am, ki napadajo Seoul, zavezni- ki pa jih obdelujejo iz mesta z nad 400 topovi. Na neki točki so bili včeraj komunisti manj kot štiri milje do razbitega me- sta.

Zavezniški letalci so opazili v nedeljo zvečer in včeraj zju- traj rekordno število 3360 kom- unističnih vozil, ki so se pomi- kajla proti fronti.

Zavezniška zračna sila je iz- rabila lepo vreme ter izvedla 816 napadov na komuniste, ki se zbirajo okoli Seoula.

Na centralni fronti, kjer je bila komunistina ofenziva za- časno ustavljena, operirajo za- vezniški tanki in zavezniška pehota.

Položitev cevi za dovod
plina v Parmo in
okoljske kraje

V Parmo, O., je 21.000 domov, ki jih segreva plin in ki so bili to zimo čisto mrzli, ker je bilo pomanjkanje plina. S konstruk- cijskim programom, ki ga je v sredo naznanila Ohio Fuel Gas Co., bo tej neljubi zadevi odpomagano. Omenjena druž- ba bo namreč zgradila oziroma položila 25 milj cevi, po katerih bo dobavljala plin iz svojih podzemnih naprav v okrajih ju- žnega Loraina in Medine. Te naprave bodo stale družbo pri- bližno \$1.066.000.

S plinom, ki bo prihajal po- teh novih ceveh, bo dana mnogo boljše postrežba krajem v Ely- ria-Parma okolici, da prebival- cem ne bo treba zopet zmrzovati prihodnjo zimo, kakor so mo- rali čisto v zimi, ki smo se je pravkar znebili.

Aretacija moža na
grobu žene

COLUMBUS, O. — Tukaj so aretirali 39-letnega Russell V. Alterja v zvezi z umorom nje- gove žene, ki so jo našli v sredo ubito na njenem domu. Russell je bil aretiran na grobu svoje žene, kamor je prišel menda za- lovat.

VELIK 'DAN ZVESTOBE' V NEW YORKU

V povorki sta bila poleg
drugih odličnih osebnosti
tudi general Mac-
Arthur in kardinal
Spellman.

NEW YORK. — V soboto se je vršila tukaj velika proslava "Dneva lojalnosti", pri čem- so igrali veliko vlogo general MacArthur, kardinal Spellman, škofje protestantske veroizpo- vedi, kakor tudi židovski rabini.

Po prvotnih načrtih sta se ime- la v povorki skupaj voziti gen. MacArthur in kardinal Spellman, toda zaradi protesta od strani protestantskih škofov, — ker ni bil poleg generala dolo- čen tudi sedež protestanskemu škofu Horace Donaganu, se je spremenilo prvotne načrte.

Gen. MacArthur se je sam pe- ljal v svojem avtu, na čelu po- vorke pa so korakali kardinal Spellman, Right Rev. Horace B. Donagan, škof newyorške e- piskopane škofije in drugi cer- kveni dostojanstveniki. — Na tribuni so bili general MacAr- thur, kardinal Spellman, epis- kopalni škof Donagan, nadškof grško - pravoslavne cerkve Se- vernet in Južne Amerike Miha- el in dr. Julius Mark, prvi ra- bin templja Emanuel.

Priloga javnosti na možnost atomskih napadov v Ameriki

"Danes stojimo pred krizo
vseh kriz", je rekel vodja
civilne obrambe na kon-
venciji častnikov.

NEW YORK. — Millard Cald- well, administrator za obrambo, je nujno pozval ameriško časo- pisje, naj nemudoma podvzame potrebne korake, da pouči ljud- stvo, kako bo imelo največ pri- lik, da odnese življenje v slu- čaju napada z atomskimi bomba- mi.

Caldwell je poudaril, da ima Sovjetska zveza atomske bombe in za njihov prenos potrebna le- tala in "z njimi bo napadla vsa važnejša ameriška mesta".

"Brutalna resnica je, da sto- jimo zdaj pred krizo vseh kriz", je rekel Caldwell v svojem go- voru na 65. letni konvenciji čas- nikarjev, včlanjenih v Ameri- can Newspaper Publishers Ass- ociation, ki zboruje v New Yorku.

Poizvedovalni količek

Kdo ve, kje se nahajata Edi Krašovec in Dominik Stupica. Nahajata se nekje v Ameriki. Kdor ve za njun naslov je pro- šen, da ga sporoči na naslov: Maks Kromberger, O. P. Co. Camp No. 11, Hemlo, Ontario, Canada.

Marica Zakrajšek išče svojo nekdandjo sošolko Medveček Jo- žico iz Clevelanda, ki je prišla 1. 1935 v Zabojo vas pri Novem mestu, kjer je ostala do leta 1939. V tem času sva skupaj ob- iskovali meščansko šolo pri se- strah v Šmihelu pri Novem me- stu, kjer sva skupaj maturirali, nato se je Jožica vrnila k svo- jim staršem v Cleveland. Kdor bi o njej kaj vedel, naj sporoči na naslov: Marica Škedelj-Za- krajšek, Ramon Falcon 2555, San Justo, Buenos Aires, Argentina.

POLITIKA, KATERE TEMELJ JE STRAH

Ko je predsednik Truman naznanil, da bo šla Amerika v boj proti komunistični agresiji v Koreji, je vse odbrava- lo negov odlok, kot odlok poguma in trdne volje, da se že enkrat ustavi komunistično razbojništvo. — Izza intervencije kitajskih komunistov pa je ves Trumanov pogum spuhel v zrak. Na mesto nekdandjega poguma je stopil strah, ki je po- stal dominantna značilnost administracije. Zato ne smemo storiti tega, kar pravi MacArthur, da bi moralo biti storjeno, ker se administracija boji, da utegne Sovjetska zveza stopi- ti v vojno.

Ze pet dolgih mesecev je administracija uročena po psi- hologiji strahu, s katero hoče zdaj preiniti tudi ameriško ljudstvo, da bi laže opravčila in upravičila odpoklic gene- rala MacArthurja. — Najprej nam je administracija pove- dala, da bomo preprečili tretjo svetovno vojno, če premagamo severnokorejske komuniste. Zdaj pa nam administracija pripoveduje, da če hočemo preprečiti tretjo svetovno vojno, ne smemo premagati kitajskih komunističnih agresorjev. . .

Eden glavnih vzrokov, da je naredil gen. MacArthur ta- ko globok vtis na ameriško ljudstvo, je v dejstvu, ker je on poosebljen simbol poguma. On nam je zatrdil, da se nam ni bati bodočnosti. Njegov rekord ni omadeževan — kakor rekord administracije — s cincanjem in barantanjem s ko- munisti. MacArthur ni bil tisti, ki je prisilil Čangkajška na koalicio s komunisti; MacArthur ni nikoli obsojal, sme- šil in omalovaževal preiskave o komunistični infiltraciji in ni te preiskave označeval za "rdečega slanič"; MacArthur ni nikoli rekel, da ne bo obrnil hrba izdajalcu Algerju Hissu.

Vse, kar je ostalo od neodločne, cincarske in komunistom ustrezajoče politike administracije, je edino še pobožna želja, "da bo že kako", da se bodo lepega dne kitajski komunisti naveličali pretepanja ter bodo povezali culo in odšli spet domov. Ampak to je samo pobožna želja. . .

J. Edgar Hoover izjavlja, da bo v slučaju vojne 14.000 komunistov takoj aretiranih

Odbor za apropiacije razmotriva zdaj vprašanje, da se do- voli \$775.000 za opremo štirih bivših vojaških taborišč, ki bi služila za koncentracijo komunističnih zapornikov.

WASHINGTON. — J. Edgar Hoover, ravnatelj Federal Bu- reau of Investigation urada — (FBI), smatra komunistično par- tijo v tej državi za mnogo nevar- nejšo kakor je bila nacistična pe- ta kolona v drugi svetovni vojni. Dejal je, da bodo agenti nje- govega urada zaprli 14.000 "ne- varnih" komunistov v slučaju vojne.

Mr. Hoover je dalje povedal, da je v Zed. državah 43.217 ko- munistov, to je članov partije; več kot polovica teh je v državi in mestu New Yorku.

James M. McInerney, gene- ralni pomožni pravdnik, je po- vedal kongresnemu odboru, da je vlada pripravljena na tre- nutno obvestilo zapreti 14.000 komunistov, ako nastane vojna. Edgar Hoover je izjavil, da je 10 komunističnih simpatizerjev na vsakega partijskega člana, tako da znaša skupina, ki je "ali po- polnoma komunistična, ali pa simpatična komunistični stva- ri", 430.000 ljudi.

Ako bi bili voditelji partije aretirani, je rekel Mr. Hoover, obstoja podtalna skupina, ki je znana kot "nadomestni odbor", ki bi prevzela vodstvo in delo partije. Hoover je dal razume- ti, da so tudi člani tega odbora znani FBI ustanovi.

Dalje je Hoover povedal, da zahteva komunistična partija odpoklic ameriških čet iz Kore- je in da se poslužuje ameriških izgub v svoje namene. "Čim se sporoči izgubo kakega voja- ka semkaj, prejme njegova rod- bina nemudoma razno literatu- ro, nanašajočo se na to vojno", je rekel Hoover. "Ta literatura izjva velik psihološki učinek na starše, ki so izgubili sina." — Hoover je tudi povedal, da je v zadnjem času izstopilo iz par- tije mnogo komunistov, ki so čutili, da jim postajajo vroča tla pod nogami.

WASHINGTON. — Odbor za apropiacije v zbornici poslan- cev proučuje zdaj predlog, da se dovoli \$775.000 za pripravo

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Hčerka je— Mr. in Mrs. Paul Hribar z 950 E. 144 St., naznanjata rojstvo svojega drugega otroka, deklice, ki je zagledala luč sveta 19. ap- rila. Tehtala je ob rojstvu 7 funtov in 14 unč. Krstili jo bo- do na ime Janet Lenore. Mlada mati je nekdandja Mary Ponik- var. Stari starši, sedaj že dese- tič so Mr. in Mrs. B. J. Hribar na 954 E. 144. St. Čestitamo!

Tamburaši bodo nastopili— Tamburaški zbor z Duquesne University v Pittsburghu bo na materinski dan v nedeljo 13. maja ob treh popoldne nastopil v Public Hall v Clevelandu. — Med drugimi bo nastopi tudi John Ockick z 19630 Locherie Ave.

Sestanek— Carniola Hive 493 Maccabees ima v sredo 2. maja ob 7:30 zve- čer sestanek. Vsi oni člani, ki so v društvu že nad 25 let, bo- do dobili od Celia Leib srebrno iglo.

Danes bo obravnava— Ze dvakrat preložena obrav- nava proti tovarni na E. 62. ce- sti, se bo vršila danes ob 9:15 na okrajni sodnji, soba št. 4, sod- nik Artel, odvetnik Chas. Lau- sche. Ta soba je v tretjem nad- stropju County Court House.

Za skupine in klube nocoj— Nocoj je sestanek trgovcev in posestnikov ter vseh, ki se zani- majo za javno delovanje v na- selbini. Izvoljen bo odbor, ki bo deloval v korist naselbne za- razna izboljšanja. Sestanek bo v poslopju kopališča v prvem nadstropju ob 7 zvečer.

Triglavske strmine— Slika Triglavске strmine bo kazana v Norwood gledališču v četrtek 5. maja. Kdor želi vide- ti to znameniti sliko, naj pride ta večer. Začetek je zvečer ob 6:45. Slika sama vzame eno uro in 10 minut. Pridite ob času.

Seja in zabava— Danes zvečer ob 7:30 bo seja podružnice št. 14 SZZ v navad- nih prostorih. Po seji bo prosla- va Materinskega dne z godbo in nagradami ob vratih.

Philip Murray je izven nevarnosti
PITTSBURGH. — Zdravniki, ki zdravijo Philipa Murrayja, znanega delavskega voditelja, so izjavili, da je pacient že izven vsake nevarnosti.

Petain je boljši
ILE D'YEU, Francija. — Mar- šal Petain, ki je bil že skoro na pragu smrti, je znatno boljši in zdravje se mu polagoma vrača.

NAJNOVEJŠE VESTI

WASHINGTON. — Odbor za delavsko politiko je sklenil končati svoj spor z uradniki mobilizacije ter je soglasno odglasoval, da vstopi zopet v vladne agencije, iz katerih je izstopil meseca februarja. Od- bor reprezentira 15 milijonov delavcev od AFL in CIO.

TEHERAN, Iran. — Senat je snoči soglasno odglasoval, da se podpravi petrolejsko boga- stvo dežele.

WASHINGTON. — Člani senat- nega odbora za oborožene si- le in inozemske odnose so proti opoziciji republikancev odglasovali, da bo zaslisanje generala MacArthurja v četr- tek, tajno.

Deloma oblačno in toplo da- nes kakor tudi ponoči.

Deloma oblačno in toplo da- nes kakor tudi ponoči.

Deloma oblačno in toplo da- nes kakor tudi ponoči.

Deloma oblačno in toplo da- nes kakor tudi ponoči.

Deloma oblačno in toplo da- nes kakor tudi ponoči.

Deloma oblačno in toplo da- nes kakor tudi ponoči.

Deloma oblačno in toplo da- nes kakor tudi ponoči.

Deloma oblačno in toplo da- nes kakor tudi ponoči.

Deloma oblačno in toplo da- nes kakor tudi ponoči.

Deloma oblačno in toplo da- nes kakor tudi ponoči.

Deloma oblačno in toplo da- nes kakor tudi ponoči.

Deloma oblačno in toplo da- nes kakor tudi ponoči.

Deloma oblačno in toplo da- nes kakor tudi ponoči.

Deloma oblačno in toplo da- nes kakor tudi ponoči.

Deloma oblačno in toplo da- nes kakor tudi ponoči.

Deloma oblačno in toplo da- nes kakor tudi ponoči.

Deloma oblačno in toplo da- nes kakor tudi ponoči.

Deloma oblačno in toplo da- nes kakor tudi ponoči.

Deloma oblačno in toplo da- nes kakor tudi ponoči.

Deloma oblačno in toplo da- nes kakor tudi ponoči.

Deloma oblačno in toplo da- nes kakor tudi ponoči.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. Henderson 1-0628 Cleveland 3, Ohio

Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

Editor: James Debevec
General Manager and English Editor: Mary Debevec

NAROČNINA

Za Zed. države \$8.50 na leto; za pol leta \$5.00; za četrt leta \$3.00.

Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav \$10.00 na leto. Za pol leta \$6.00, za 3 mesece \$3.50.

SUBSCRIPTION RATES

United States \$8.50 per year; \$5.00 for 6 months; \$3.00 for 3 months.

Canada and all other countries outside United States \$10 per year; \$6 for 6 months; \$3.50 for 3 months.

Entered as second class matter January 6th 1908 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the act of March 3rd 1879.

83 No. 86 Tues., May 1, 1951

Gonja proti Slovincem na Koroškem

V zadnjih tednih se je začela po vodilnem nemškem časopisju na Koroškem divja gonja zoper Slovence. Vtis je, kakor da so se obnovili časi izza aprila 1941. in 1942. Tako "katoliška" "Volkszeitung" kakor socialistična "Die Neue Zeit" sta se sprostili in razlili nad Slovence ves svoj zadržani nemški šovinistični srd, kot da bi bili Slovenci na Koroškem največji zločinci. Povod za to gonjo jima je dal predlog o poslovniku za postavitev manjšinskega referata, katerega je Slovenski narodni svet predložil celovškemu deželnemu glavarju Wedenigu. O tem najprej nekaj zgodovine.

18. dec. 1949. je izročilo odposlanstvo Narodnega sveta koroških Slovencev zveznemu kanclerju dr. Figlu spomenico za postavitev osrednjega referata za manjšinske zadeve pri uradu zveznega kanclerja. Ob tej priliki je zvezni kancler delegaciji zagotovil, da bo položaj preučil in da bo s posebnim pismom celovškemu deželnemu glavarju zaupal nalogo, da organizira tak referat pri deželni vladi.

Dežel. glavar Wedenig je poslal Narodnemu svetu koroških Slovencev prepis pisma, katerega je dobil od zveznega kanclerja, dodal pa mu je sledečo značilno pripombo: "K vsemu pripominjam, da so manjšinske zadeve v celoti zadeve zvezne vlade. Koroška deželna vlada pa bo s svoje strani storila vse za pomirjenje v deželi. "Tako pismo zveznega kanclerja kakor zlasti še pripomba dež. glavarja sta tipičen dokument, da tako zvezna vlada kakor tudi deželna vlada odklanjata pristojnost v manjšinskih zadevah. In glavno, kar iz tega sledi, pa je, popolnoma brezpravni položaj slovenske narodne manjšine v Avstriji.

Po vestnem posvetovanju se je Narodni svet odločil, da pošlje posebno delegacijo naravnost k zveznemu predsedniku sedaj že rajnkemu dr. K. Rennerju. 28. okt. lanskega leta je bila slovena. delegacija sprejeta pri dr. K. Rennerju. V daljšem razgovoru, ki ga je imela z njim, je ta med drugim oznamoval omenjeni dokument kot "Reichsverweigerung," kakršne si država ne more dovoliti. Ob tej priliki je zvezni predsednik slovensko zastopstvo zagotovil, da bo o vsej stvari podrobno govoril z zveznim kanclerjem dr. Figlom in dežel. glavarjem Wedenigom.

Deželni glavar Wedenig je bržčas zaradi posredovanja zveznega predsednika dr. Rennerja 27. nov. lanskega leta poslal dr. J. Tischlerju, predsedniku Narodnega sveta koroških Slovencev, pismo sledeče vsebine:

"Narodni svet koroških Slovencev je zahteval postavitev manjšinskega referata pri zveznem kanclerju in pri deželni vladi. Manjšinski referat pa je zelo raztegljiv pojem. Pri tem seve ne gre za nastavitve uradnika kot manjšinskega referenta; važnejši je delokrog, ki je takemu referentu določen. Dobro se zavedam, da ni mogoče vseh možnosti zapisati, vendar bi bilo potrebno, da se zapiše osnove poslovnika. Zelo bi Vam bil hvaležen, če bi mi sporočili, kak delokrog naj bi po mnenju Narodnega sveta koroških Slovencev imel tak referat, da bi mogel izpolniti to, kar Narodni svet pričakuje od njega. Vendar mislim, da se manjšinski referat pri zvezni vladi ne bi smel ukvarjati samo s koroškimi Slovenci. Zaradi tega je potrebno, da iste zahteve stavijo tudi druge manjšine, ki so na tem interesirane."

Prosim Vas, da mi sporočite svoje predloge, itd."

Na to zahtevo deželnega glavarja je Narodni svet koroških Slovencev zaupal nalogo, da izdela tak predlog, avstrijskemu ustavnemu juristu (pravniku) na osnovi veljavne avstrijske ustave. Ta predlog so zastopniki Narodnega sveta 22. dec. 1950 izročili tajniku deželnega glavarja dr. Romauchu, ker je bil glavar Wedenig osebno zadržan.

Osnutek predvideva postavitev narodnostne komisije (Volkstumskommission), ki sestoji iz dveh zastopnikov deželne vlade in dveh zastopnikov manjšine, ter narodnostnega urada (Voikstumsamt). Za vse manjšine v Avstriji pa sta predvideni v imenovanem osnutku Nationalitaetenkommission in Nationalitaetenamt na Dunaju.

Člani koroške deželne vlade, ki ne pripadajo socialistični stranki (deželni glavar Wedenig je avstrij. socialist. Op. u.) ves čas od 22. dec. 1950. pa do 4. aprila letos niso dobili predloga, kakor ga je izročil NSKS glavarju Wedenigu, na vpogled. Šele v časopisju so se pojavili iz celote iztrgani deli in to v obliki, ki ne odgovarja resnici.

In o tem "nezaslišanem" in "nesramnem" predlogu NSKS divja sedaj po celovškem časopisju gonja zoper Slovence. Hujskanje proti Slovincem presega vse meje dostojnosti. Vsemu temu bi mogel in moral deželni glavar napraviti konec, če ne bi nič drugega storil, kakor da bi sporočil NS, kaj je z njegovim osnutkom poslovnika.

Ne bi pa bilo naše poročilo popolno, če ne bi povedali, kako se obnašajo ob tej priliki slovenski komunistični "voditelji" na Koroškem, ker govoriti o tem, da bi imeli za seboj kako znatnejšo silo koroškega slovenstva, ne more biti govora. Tik pred omenjenimi dogodki se je zastopnik komunistične Demokratične fronte razgovarjal o poslovniku

z deželnim glavarjem Wedenigom. Ni znano, če je v tej zvezi, okoliščine same pa govore za to, dežel. glavar Wedenig na vladini seji izjavil, da je DF itak znosna in da so oni od NSKS zahtevali veliko več in preveč. Ne samo koroški Slovenci, marveč zlasti tudi mi svobodni Slovenci v svetu si bomo to izjavo o zadržanju koroške slovenske DF dobro zapomnili. — Pa še to naj povemo, da komunistični "Slovenski vestnik" v svoji zadnji številki ni našel besede, s katero bi odločno obsodil nezaslišano pisanje merodajnega časopisja na Koroškem o Slovincih, pač pa smatra za primerno, da deli lekcije NSKS.

BESEDA IZ NARODA

Proslava stoletnice Bratovščine sv. Cirila in Metoda

El Dorado, Kans. — V večnem mestu Rimu je ustanovil razmere med pravoslavni in prejšnji papež zavod "Russicum" z nalogo, da proučuje vzgoji misijonarje, ki naj bi delovali za vrnitev vernega pravoslavnega ljudstva v naročje prave Kristusove cerkve.

V nedeljo 15. aprila se je vršila v tem zavodu proslava stoletnice obstoja Bratovščine sv. Cirila in Metoda, ki jo je ustanovil Slovenec, lavantinski škof Anton M. Slomšek. Na proslavi so se zbrali številni prijatelji Vzhoda. Glavni govornik je bil jezuit p. Bayer. V lepem govoru je pokazal na velik pomen slovenskega sveta in na veliko škodo, ki jo je povzročil cerkveni razkol zahodnemu kot tudi vzhodnemu svetu. Ponovna združitev obeh cerkev bi bila izredne važnosti za vse krščanstvo. Na proslavi je govoril tudi Slovenec dr. Matjaž Saruška, salezijanec. V nazornih besedah je opisal začetek in širjenje bratovščine med Slovenci in drugimi narodi ter podal življenjepis škofa Slomskega. Spored je bil pozivljen z nekaterimi pevskeimi točkami. Zborovanja se je udeležilo več cerkvenih dostojanstvenikov, papež je poslal svojega zastopnika, ki je prebral posebno pismo sv. očetca za to priložnost.

Č. g. zlatomašnik Anton Merkur se bo gotovo veselil, ko bo bral, kako se širi cilimethodijska misel med narodi. Slovenci smo pa lahko ponosni, da je te misel sprožil in uresničil naš rojak. M.K.

Kogar Bog ljubi, ga tepe

Cleveland, O. — Pred nekaj meseci je umrl p. Marcel Marinšek OFM. Kratko, pa plodovito je bilo njegovo delo v vinogradu Gospodovem. V starosti 45 let ga je Gospod žetve poklical k sebi.

Pokojnikova mati Antonija (Marinšek) Kness je prišla še pred prvo svetovno vojno preko morja. S prvim možem pokojnim Marinškom je imela pet otrok, katerih eden je našel smrt leta 1908, ko je pogorela Memorial School. Štiri leta kasneje se je za vedno poslovil tudi g. Marinšek. Nekaj let po smrti prvega moža se je Mrs. Antonija poročila z Johnom Knessom. Ta zakon je blagoslovil Gospod s tremi otroci. Helena je stopila že pred več leti v samostan in živi sedaj v Lemontu kot sestra Rafaela. Julija se je izsolala in je sedaj učiteljica na višji kat. šoli.

Leta 1944 je družino zadela nesreča, oče se je na poti v cerkev zgrudil in izdihnil svojo dušo. Tri tedne kasneje je nepričakovano umrl mož hčerke Julije. Ni še minila prva žalost, ko se je spet oglasila smrt in vzela hčerko Mary, poročeno Lowiss, mater šestih otrok.

Pred nekaj meseci je pa poklical Bog k sebi najdražjega p. Marcela.

Težko je razumeti pota božje previdnosti. Gospod, ki je poslal na Mrs. Kness toliko trpljenja in preiškušanj, ji naj pošlje tudi moči, da jih bo vdano prenašala!

Iskreno sožalje žalujoči materi in vsem žalujočim
Margaret K. S.

Slovenska Koroška

Veselo oznanilo. — Iz Trsta je prišlo sporočilo, da je tiskarski stroj, ki so ga kupili ameriški katoliški Slovenci Družbi sv. Mohorja v Celovcu za njeno stoletnico, srečno prišel na tamošnje pristanišče. V Celovcu upajo, da bodo mogli vsaj prvega junija pričeti s stavljenjem na novem stroju. Prostori so pripravljeni in z montažo novega stroja ko mogoče takoj začeti, kakor hitro bo stroj prispel v Celovec. Prepričani smo, da je te novice v enaki meri kakor koroški Slovenci vesela vsa slovenska katoliška ameriška skupnost.

Istočasno pa je Carinthia, koder je morala Mohorjeva družba doslej tiskati odn. koder še vedno tiska svoje stvari, podražila slovenski tisk za celih 33%. Kakor je videti, je prav v zadnjem trenutku prišla odrešitev za M. D. Katoliški Slovenci v Ameriki smo storili veliko kulturno delo s svojim plemenitim darom. S tem pa še ni rečeno, da smo že vso svojo dolžnost, ki jo imamo do bratov in sester v Korotaju, opravili. Dolžni smo, da jih še naprej moralno in materialno podpiramo!

Slikarska razstava v Celovcu. — Za Binkošti bo v Celovcu sloven. slikarska razstava. Znani slovenski etnograf dr. Rajko Ložar je v slovenskem župniku Čebulu na Dravi odkril slikarja z akvareli, ki jih lahko povsod pokažemo.

Dveletnica "Našega tednika," kulturno-političnega tednika, ki ga izdaja Narodni svet koroških Slovencev. Meseca septembra ob priliki dveletnice "Našega tednika" nameravajo v Celovcu izdati slavnostno številko, ki bo posvečena 100-letnici Družbe sv. Mohorja. Radi bi, da bi se v ti isti številki oglasili vsi Slovenci (s pozdravi, literarnimi, zgodovinskimi in drugimi prispevki). Upajmo, da ameriški katoliški Slovenci ne bomo tega prezrli.

Kaj sodi Švicar o slovenskem jeziku? — Visoko na Svinji planini na Golovici je župnikoval dolga leta župnik Mynder, po rodu Švicar. Mnogo zaslug si je pridobil za Golovico in občina ga je izvolila za častnega občana. Nekaj časa je so-oskrboval sosedno župnijo Krčanje. Kot Švicar g. župnik obvlada vse tri glavne švicarske jezike (nem., francoski in laški), poleg tega pa še angleški. Na Golovici se je učil tudi slovenščine. Človek, ki zna toliko jezikov, je gotovo usposobljen izreči pravično sodbo o lepoti znanih mu jezikov. In kako sodi g. Mynder o slovenskem jeziku?

G. Mynder pravi, da je slovenski jezik zelo lep. Pravi, da se mu zdi slovenski jezik tako mehak, tako sladak. Slovenski jezik da je zaradi obilice samoglasnikov prav posebno primere. In kako sodi g. Mynder o slovenskem jeziku? Človek, ki zna toliko jezikov, je gotovo usposobljen izreči pravično sodbo o lepoti znanih mu jezikov. In kako sodi g. Mynder o slovenskem jeziku?

Železna Kaplja. — V nedeljo 22. aprila je tukajšnja farna

mladina ponovila "Slehernika," ki ga je prvič z velikim uspehom podala na Belo nedeljo 1. aprila t. l.

Koroška socialistična stranka in Slovenci. — 14. in 15. aprila je bil v Celovcu letni zbor koroške socialistične stranke, na katerem so med drugim sprejeli naslednjo resolucijo: "Odklanjamo kakršnokoli propagando, ki bi mogla povzročiti razdor in sovraštvo med nemško in slovensko govorečim prebivalstvom. Enotnost Koroške zagotavlja samo sporazumno in skupno delo vseh Korošcev." Žal, da se tega odločilni koroški socialisti, zlasti oni pri vladi, doslej tega niso držali.

Uprava nacionalizirane imovine

V nekdanjem hotelu "Štrkelj" v Ljubljani je že od vojne konvikt za pripadnike JA, ki študirajo na različnih šolah. Ta hotel, ki je bil še med vojno čist in dobro oskrbovan, je začel pod novo upravo nacionalizirane imovine propadati. Kako izgleda, pove "Ljudska pravica," Ljubljana, ko piše:

"Na vogalu Kolodvorske in Dalmatine ulice je velika, trdna in v lepem slogu zidana hiša. Kdor je hodil zadnji 2 leti mimo nje, je moral ob deževnem vremenu paziti, da ga debeli curki deževnice niso obliili od glave do pete. . . Zlebovi na strehi so bili že tako razjedeni, da teče vsa deževnica na hodnik ob hiši, precej pa je prodira ob žlebovih tudi v zidovje. Škoda je bila od deževja večja. Ker ni bila več daleč nevarnost, da bo začela hiša dobesedno razpadati, so se na pristojnem mestu vendarle zganili in sklenili to nacionalizirano hišo popraviti. . . Sedaj so začeli delavci postavljati stavbni oder. . . Majejo z glavo in se ne morejo načuditi, da je prišlo tako daleč. Povedo, da bi bili stroški za popravilo malenkostni, ko bi hišo popravili pred 2 letoma ali vsaj pred letom dni, sedaj bo pa treba šteti za popravilo nekaj stotisočakov. . . Ob žlebovih zid razpada, celci kosi zidu odpadajo. Zidarji ti povedo, da ta hiša ni edina, ki je nužno portebna popravila. Takšnih ali še slabših hiš je v našem mestu še več. . . Neki stavebenik je rekel, da bi potrebovali najmanj 200,000 kg pločevine, če bi hoteli zamenjati ali vsaj zakrpati vse razjedene žlebove. . ."

Podaljšanje zakona o beguncih

DP komisija želi, da bi Kongres podaljšal veljavo zakona, po katerem prihajajo DP v Združene države, do 31. decembra t. l.

Kongresnik Francis E. Walter iz Pensilvanije je stavil tozadevni predlog v Kongresu. Pravni odbor poslanske zbornice je predlog sprejel. Predsednik DP komisije John W. Gibson sodi, da bo vsaj 40,000 beguncev, ki bi lahko prišli v USA, ostalo onstran morja, če bo veljavnost DP zakona ugasnila že 30. junija t. l.

Kljub vsem nepredvidenim oviram, ki so se pojavile v zadnjem letu, je predsednik prepričan, da bo komisija mogla izvršiti svojo nalogo do kraja tega leta. Posebno velike težave je imela komisija pri izdajanju viz beguncem iz Slovenskega Primorja. Zadevne določbe so bile precej nejasne, tako da se je dejansko delo začelo komaj pred nekaj tedni.

V celotnem postopku vseljevanja beguncev v USA so nastopile v zadnjih mesecih precejšnje spremembe. Preje se noben begunc ni mogel prijaviti za vselitev v našo državo, če ni imel zagotovila, da ima preskrbljeno stanovanje in delo. Šele ko je prosilec tako potrdilo predložil, je komisija vzela njegovo prošnjo v postopek. Sedaj pa uredi

K sodobnim svetovnim problemom

Anglija zopet spoznava, da se s komunisti ne more rokovati. Komunist je ohol in nedostopen, dokler te ne potrebuje. Take izkušnje ima Anglija v Kitajski. Anglija je na vso sapo hitela, da prizna vladno kitajskih komunistov. Kakor hitro so poglgnali komunisti gen. Chiang Kajška na otok Formozo in organizirali svojo komunistično vladno, je bila Anglija skoro prva, ki je to vladno uradno priznala. Anglija si je predstavljala, da bo s kitajskimi komunisti vzpostavila prijateljske odnose, potem bo pa Anglija fungirala kot posredovalka med Kitajsko in Zapadom. Tako bo Moskva postavljena lepo v zapeček in Anglija bo nosila zvoncec.

Danes je nekako eno leto od tega, pa kitajski komunisti še vedno niso vrnili Angliji prijateljskega koraka. Kitajci pravijo, da Anglije čisto nič ne potrebujejo in vse, kar želijo, dobijo iz Moskve. Anglija nosi sedaj do kolen dolg nos.

Anglija je pričakovala, da bodo kitajski komunisti pozdravili ta njen korak z odprtimi rokami. Mesto tega so Kitajci naravnost sovražni Angliji. Angleški poslanik v Peipingu more priti samo do pomožnega kitajskega ministra kitajske vlade, ki pa ne govori nič, ampak samo poslušaj. Angleški konzul po Kitajski niso priznani kot taki in morajo stati v vrstah za živila kot drugi. In če kateri od teh potuje domov, ne sme

vse formalne zadeve takoj, ko se begunec prijavi, potem pa mu komisija sama odredi eno ali drugo službo. — Ameriški podjetniki pa tudi farmarji se v zadnjih mesecih obračajo naravnost na komisijo in ponujajo garancije, da bi le dobili delavce, ki jih potrebujejo. Posebna komisija zaslišuje in preiskuje sposobnosti prosilcev in spravljajo v sklad ponudbe s prošnjami.

Na meji sta se srečala

Na jugoslovanski — italijanski meji sta se srečala polž in uš. Polž jo je ubiral iz Jugoslavije v Italijo, uš pa iz Italije v Jugoslavijo.

Pa vpraša uš polža: "Kam pa, kam, očka polž? Pa še hišico imate s seboj." "Eh, kam. V Italijo grem. Odkar je pri nas Tito gospodar, je že toliko hiš porušil, da se bojim, da ne bi sedaj še z mojo kaj takega storil," je odgovoril polž.

"Kam pa ti, tetka uš?" vpraša zalosten polž. "Ali tudi tebe preganjajo, da moraš bežati?" "O seveda, pa še kako. Nikjer nimam obstanka, zato sem se namenila v Jugoslavijo. Odkar je Tito tam in njegova slavna komunistična - socialistična vlada izvaja petletni plan, so vsi ljudje brez glavnika. Zato upam, da bom našla na njihovih glavah mirno in varno zavetje."

Koliko jajec pridelajo na svetu?

Ameriško poljedelsko ministrstvo predvideva, da bo svetovna produkcija jajc prekosila letos za 5 odstotkov lansko produkcijo in za 33 odstotkov predvojno letno povprečje: Združene države bodo pridelale 59 milijard, Kanada 3 milijarde 900 milijonov, Francija 7 milijard 200 milijonov, Velika Britanija 5 milijard 750 milijonov, Italija 4 milijarde 650 milijonov, zahodna Nemčija 3 milijarde 600 milijonov, Danska 2 milijardi 112 milijonov jajc; pridelek ostalih držav pa je znatno manjši.

— O španskem pristanišču Vigo pripovedujejo, da je tlakovano s srebrrom. Leta 1702 so namreč tam potopili več španskih vladnih ladij, ki so prevažale srebro.

pri drugi namesto njega. Anglija ima še devet konzulatov na Kitajskem, šest jih namerava zdaj zapreti.

Drugo zaupniško je dobila Anglija v Hong Kongu. Do januarja je šel ves dovoz in izvoz za Srednjo Kitajsko skozi Hong Kong. Zdaj trguje Kitajska komaj 35 odstotkov skozi Hong Kong in trgovina se še vedno manjša. Več kot 300 železniških postaj v Srednji Kitajski sprejema tovarno blago, namenjeno za Rusijo. Pridelovalci čaja so dobili ukaz, naj nehajo pridelovati zeleni čaj za Zapadno Evropo, ampak naj pridelujejo črni čaj za Rusijo in Vzhodno Evropo.

Vse to pomeni ekonomski boj kot Hong Kongu, za London pa diplomatske zaušnice.

Evropski kolonisti imajo težkoče vsepovsod. V Indo-Kini je vojna. Francozi se bojujejo proti komunističnim upornikom. Pa je dosti protikomunistov, ki so tudi proti Francozom. Domačini naganjajo Zed. države, naj pomagajo z orožjem domačinom in ne Francozom.

V Indoneziji domačini navdušeno ploskajo govornikom, ki hujskajo proti Franciji. Povsod, kjer so francoske kolonije, se dvigajo domačini in zahtevajo neodvisnost.

V Maroku, v Severni Afriki, so tudi težkoče. Ako bo vojna z Rusijo, bo imela Francija dovolj opravka doma in Severno Afriko bodo branile Zed. države, kakor je bilo ta 2. svetovni vojni. Amerika že zdaj gradi baze v Maroku. Na videz je v Maroku vse rožnato, toda natihoma vre med domačini. V 38 letih, kar Francija kontrolira provinco, je deželo modernizirala. Ampak domačini ne marajo francoske jarma, naj bo še tako lahek.

Nekateri Francozi dolžijo Amerikanci, da hujskajo Maročane, naj se upro in zahtevajo samostojnost. Rusija pa hujskala malo krdelo komunistov, naj začno z nemiri.

Na obeh straneh železnega zastera ima komunizem zelo malo prijateljev, kar je v veliko tolažbo Zapadni Evropi. Na Finskem so delavci glasovali z 2 proti 1 proti komunističnim voditeljem. Posledica bo, da se bodo delavske unije odpovedale komunistični obrtni zvezi.

V Švici cene rastejo kot gobe po dežju in komunisti so upali, da bodo levičarske stranke zmagale pri volitvah. Namesto tega so pa protikomunisti dosegli sijajno zmago pri okrajnih volitvah.

V Franciji vsa znamenja kažejo, da bodo pri prihodnjih volitvah komunisti mnogo izgubili. Vojna na Koreji jim bo vzela glasove. Po vsej Franciji gre en glas: komunisti so krivi vseh nemirov, na Koreji in drugod.

V notranjosti ruskega imperija je Kremelj v skrbeh zastran komunistov, ki so proti Moskvi. Jugoslavija kaže, kako se izplača komunistom biti proti Moskvi. Ruski sateliti morajo dajati Rusiji vse, kar imajo, Jugoslavija pa dobi, kar hoče — iz Amerike in Anglije.

V Albaniji so se zedinili nekdanji komunisti in antikomunisti proti vladi in nadvladi Moskve. V Bolgariji so dobili svatilo komunisti, ki so na listi za čistko, naj se pridružijo gerilcem. V Romuniji vojaške province natančno preiščejo in izprašajo, preden jim dajo orožje v roke.

Na Kitajskem izgleda kot bi komunisti sami ne zaupali Moskvi. Voditelji strogo pazijo, da ne dobe važne naloge vojaki, ki so bili trenirani po ruskih častnikih. Ampak samo taki, ki so strogo vdani — Peipingu.

KANADSKA

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLYSLOVENIAN
MORNING NEWSPAPERSlovenci in Slovenke
v Kanadi!

Prispela je pošiljka "Koledarja Svobodne Slovenije". Dobite ali naročite ga pri gosposodični Anici Dolenc. Stane \$3. — Ker je število izvodov omejeno, pohitite z naročilom, če hočete Koledar za gotovo dobiti!

Pri gdč. A. Dolenc dobite lahko tudi msgr. M. Škerbca "Rdečo zver pijano krvi" za ceno 40c.

Naj ne bo med novonastavljenici nikogar, ki ne bi imel teh dveh resnično zanimivih knjig!

Dopisi in drugo

Velika noč v Torontu

Za lani so Slovenci v Torontu rekli: Veliko noč smo obhajali tako kakor doma, samo vstajenja nismo imeli.

Tudi letošnja velika noč je bila približno tako kakor lansko leto, s to razliko, da nas je letos še veliko več, nego nas je bilo lani.

Na veliki četrtek zvečer smo imeli v cerkvi Karmelske Matere božje (Mount Carmel) molitveno uro, da smo se tako spominjali Jezusovega smrtnega boja na Oljski gori ter smo se mu obenem zahvalili za zakrament sv. Rešnjega Telesa, ki ga je ta večer postavil kot spomin svojega trpljenja. Molili smo molitveno uro slovenskih izseljencev, ki jo opravljam tudi ob četrtnih pred prvim petkom.

Veliki petek je v Kanadi drzavno priznan praznik, ko delo počiva. Zato se nas je ta dan zbralo v Karmelski cerkvi prav lepo število, najmanj kakih 150. Molili smo sv. križev pot, nato sta sledila dva govora o Jezusovem trpljenju. K prvemu govoru, ki ga je imel naš dušni pastir, Rev. dr. Jakob Kolarič, smo premišljevali četrto skrivnost žalostnega dela sv. rožnega venca: Ki je za nas težki križ nesel. Prve tri skrivnosti smo premišljevali že tretjo, četrto in peto postno nedeljo. Z globokim občutjem smo ta dan sledili svojemu dušnemu pastirju, ki nas je v duhu peljal za Jezusom po njegovi križevni poti. Nato je stopil na prižnico g. misijonar Jožef Časl, ki je deset let prebil na Kitajskem, dokler ni bil prisiljen od tam se umakniti pred komunističnim navalom. Gospod Časl nam je razložil peto skrivnost žalostnega dela sv. rožnega venca: Ki je za nas križan bil. Njegova beseda je šla vsem do srca. Saj je veliki petek dan, ko smo najbolj dostopni za premišljevanje Jezusovega trpljenja.

Po teh dveh govorih smo bili notranje pripravljeni za čiščenje križa, ki je sledilo kot zadnja točka naših pobožnost na ta veliki dan. Vsi po vrsti smo pobožno poljubili Jezusove rane.

Na veliko soboto popoldne smo po starem slovenskem običaju imeli blagoslov velikonočnih jedil.

Najlepše pa smo obhajali veliko noč nedeljo. Hoteli smo z Jezusom doživeti veliko noč vstajenja. Čeprav smo pred kratkim imeli sv. misijon in je misijonska sveta spoved in sv. obhajilo veljalo tudi za veliko noč, ne dolžnost, je vendar velika večina slovenskih vernikov v Torontu na veliko noč nedeljo še enkrat prejela sv. obhajilo. K obhajilni mizi nas je ta dan pristopilo nad 300. Jezus, premagavec groba, greha in smrti, je bil to jutro tudi v naših,

srch. Cerkveni pevski zbor je lepo prepeval velikonočne pesmi, a tudi naše duše so vriskale v velikonočnem veselju. Velikonočno razpoloženje je še dvignila pridiga o vstajenju naših teles, iz katere smo razvideli, da čaka tudi nas na sodni dan podobno poveljanje, kakor ga je Jezus na Veliko noč dosegel, če bomo na zemlji delali dobro.

Da bi tudi našim bolnikom prinesli vsaj droben žarek velikonočnega veselja, smo na cvetno nedeljo imeli zanje zbirko v cerkvi, ki jo že dve leti za Božič in Veliko noč organizira Društvo najsv. Imena Jezusovega. Poleg drugega društva tudi s tem vrši veliko delo krščanske ljubezni in tako uspešno pomaga pri dušnopastirskem delu med Slovenci v Torontu. Nabrali smo to pot 181 dolarjev in nekaj centov. Na vsakega bolnika je prišlo okroglo 18 dolarjev.

Res, lepo smo Slovenci v Torontu obhajali letošnjo Veliko noč. Vsi pa smo prepričani, da jo bomo drugo leto praznovali še lepše, če jo bomo obhajali že v svoji lastni cerkvi. Kaj pravite, ali bomo to doživeli? Bomo, če bomo hoteli!

Materinska proslava

Dekliška Marijina kongregacija v Torontu, priredi v nedeljo 6. maja ob 7:45 materinsko proslavo, v poljski dvorani sv. Kazimirja, Roncesvalles 156.

- Sporod:
1. Otroški prizorček — Vlak.
  2. Otroška deklamacija.
  3. Simbolična vaja.
  4. Recitacija.
  5. Otroški prizorček — Male mamice.
  6. Govor.
  7. Igra : Ljubezen Marijinega otroka.
  8. Slovenke rajajo.

Vsi prav vljudno vabljeni!

Dva, ki nas razumeta

Zanimanje za slovensko cerkev v Torontu postaja vedno večje, vedno bolj živo in volja, da jo dosežemo, je vedno odločnejša. Pri predsedniku cerkvenega odbora, g. Georgu Mihelichu vsak dan poje telefon. Oglašajo se Slovenci iz vseh delov Toronta in mu poročajo, da so našli poslopje ali zemljišče, ki bi bilo primerno za gradnjo slovenske cerkve. Cerkveni odbor ima veliko dela, da si te ponudbe ogleda in jih dobro prouči, preden se za nakup odloči. Posvetuje se tudi s strokovnjaki, ki so med nami. To sta predvsem g. inž. Viktor Škof in stavbenik g. Frank Stojc. Do tega trenutka se sicer še nismo odločili za nakup, ker bi radi dobili nekaj, kar bi nam v vsakem oziru ustrezalo. Toda, kakor rečeno, naša misel napreduje. In to je, kar hočemo danes povedati.

Pa ne le v Torontu samem, ampak tudi izven njega raste zanimanje za naše delo.

Slovenski dušni pastir v Torontu je pred kratkim prejel dve pismi, ki ju hočemo tukaj objaviti. Eno je prišlo iz Manitobe, drugo pa celo iz Južne Amerike. Obe pismi pričata, da nas naši rojaki po širnem svetu popolnoma razumejo in so pripravljeni podpreti nas v našem prizadevanju.

Prvo pismo je napisal g. Janko Demšar iz Brandona v Manitobi, kjer je uslužben na železnici, pri C. P. R.-u. Glasi se takole:

Častiti gospod Kolarič! — Že skoro dve leti sta potekali, odkar sem Vam zadnjič pisal, toda sli-

šal, oziroma čital sem pa o Vas mnogo v "Ameriški Domovini". Tudi "Božjo besedo" čitam. Pošilja mi jo g. Jože Bogataj, katerega vsaj po imenu dobro poznate. Upam, da se boste tudi mojega imena še spomnili, ker sem Vam že pisal parkrat, toda, kot sem že omenil, minili sta od tedaj že skoraj dve leti."

"Veseli me, ko čitam, kako tudi v verskem oziru napredujete tam doli v Torontu. Iz vseh teh poročil od tam pa lahko vsak, in tako tudi jaz razvidim, kako je tam potrebna *lastna cerkev in dvorana* tudi. Enako spada tudi stanovanje zraven za Vas kot župnika, to se razume, kar imate gotovo že tudi v narčtu, vsaj jaz bi tako mislil."

"Po vsem tem, kar sem že na ta ali oni način zvedel od tam doli, sem se odločil, da Vam v ta namen za letošnjo Veliko noč pošljem vsaj nekaj, da bi bilo tudi od moje strani nekoliko pomagano, da bi se čimprej mogli postaviti na lastne noge, kar bo vsem v veliko korist in v veselje tudi. Biti v svojem je precej drugače, kot pa biti v tujem, posebno še, če ste enkrat tukaj, drugič tam. Že za vernike je to mučno, za dušnega pastirja pa seveda še neprimerno bolj. Jaz samo mislim tako, Vi morate pa vse to sami skušati."

Za sedaj pošiljam \$25.00 — po poštini nakaznici in upam, da boste do Velike noči še prejeli. Seveda se bo to le malo poznalo pri taki vsoti, kot Vam je potrebna, da bi postavljen cilj vsaj deloma dosegli. Ko bi bil tam, bi ne bil čakal tako dolgo s tem. Ker pa imam tukaj tudi v verskem oziru precej dobro preskrbljeno, pa manj pogrešam, čeprav mi bi bilo po slovensko neprimerno ljubše."

"Na koncu pa Vam od srca želim veselo alelujo in Vas obenem lepo pozdravljam in ostajam Vaš v Bogu vdani

Janko Demšar."

Hvala Vam, gospod Demšar, za Vaš dar, pa tudi za Vaše pismo. Posebno važne stvari v njem smo podčrtali. Naj tudi drugi berejo, kar ste nam pisali. Sicer jih ni mnogo med Slovenci, ki bi drugače mislili kakor Vi, a nekaj jih je vendarle. Mogče bodo ob branju Vaših vrstic tudi ti spremenili svoje mnenje in nas bodo podprli idejno, pa tudi gmotno. Če bi vsak Slovenec v Kanadi dal vsaj toliko kakor Vi, pa bi slovenska cerkev v Torontu kmalu stala. Popolnoma odobravamo vse, kar pišete, tudi glede stanovanja za dušnega pastirja. Tudi na to mislimo. A najprej mora imeti Bog svojo hišo, potem šele njegov nevredni služabnik.

Drugo pismo nam je poslal g. Ciril Bartol iz Venezuele v Južni Ameriki, ki ga naši rojaki gotovo poznajo iz spittalskega begunskega taborišča:

"Prečastiti gospod! — Tukaj Vam pošiljam svoj skromni prispevek za zidavo cerkve v Torontu. Kar neverjetna se mi je zdela spočetka ta Vaša velika in sveta zamisel. Bog blagoslovi to Vaše plemenito delo, da se Vam čimprej uresniči in s tem še bolj razširi kraljestvo Kristusovo že tu na zemlji. Pošiljam pozdrave vsem Slovincem v Kanadi, posebno še našim bivšim Spittalsčanom, o katerih vem le toliko, v kolikor se oglašajo v našem listu "Ameriški Domovini." Sicer pa tudi Vi tam na mrzlem severu najbrž nič ne veste o nas tu v tropskih džunglah živečih Slovincih. Edino naši Argentinci so bolj aktivni, pa to se razume, saj se je tja utrgal največji plaz. Tu

pri nas v Venezueli je le malo Slovencev, pa še mi smo tako daleč drug od drugega, da se le redko kdaj snidemo."

Sprejmite prav lepe pozdrave iz te naše južne metropole (Caracas) od Vašega morda nepoznanega rojaka iz bivšega spittalskega taborišča.

Ciril Bartol."

Pismo je bil priložen ček za \$10. — Hvala Vam, gospod Bartol, da ste se nas tudi Vi spomnili. Gotovo bo Vaš zgled vzbudil še druge Slovence v Venezueli in drugod po svetu, da bodo priskočili na pomoč svojim rojakom v Kanadi. Prav imate, ko pravite, da je naša zamisel velika in sveta. Takšna zamisel pa je vredna, da se za njeno uresničenje žrtvujemo vsi. Žal, da se midva osebno ne poznavamo, ker nisem živel v spittalskem taborišču. A nič ne de. Vidim, da ste Slovenec, ki je tudi v tuji ohranil vero in idealizem. Bog Vas blagoslovi!

Menda mi ne boste zamerili, če poleg Vašega pisma sporočim rojakom v Kanadi tudi Vaš naslov: Ciril Bartol, Torres de la Radio Nacional, Calle La fila NO. 1. Caraccas, Venezuela, Sur Amerika.

Mimo smrti v svobodo

(Nadaljevanje)

Spet sem se spomnil pesmi, ki smo jo peli pred odhodom iz Ljubljane: "Nageljček, rožmarin, rožmarin..." Po tej mi je takoj v duši zavznela druga: "Tam na vrtni gredi raste rožmarin, le pridi ob slovesu, dobiš ga za spomin..." Zdaj smo šli mimo tega cvetja, nismo ga utr-gali, le duhovni spomin smo vzeli seboj, spomin, ki nam je čuval ideal slovenstva in nam obenem vžigal trpek utrip, da bomo žrtvovani za ta svetel ideal.

Nenadoma je nad nami zašumela bogato obložena češnja. Veter je zamajal njene upognjene veje, da so posamezne črni- ce padale na nas, kot bi dež rosil v soparen poletni dan. Mogoče kdo misli, da smo si tedaj zaželeli sočnega sadja. Ko bi bili svobodni in polni življenja, bi nam roka gotovo segla po

njem, tako pa nam ni bilo več zanj. Bilo nam je, kot da pada- jo na nas debele kaplje črne krvi... Še niže smo sklonili glave.

Na trgu pred sodnijo so nas ustavili. Iz zaporov so prignali trideset do štirideset uklenjenih moških; to so bili domobranci, ki so ostali doma in so jih pozne- je polovili po domovih. Med nji- mi so bili tudi taki, ki so imeli nad sabo le ta greh, da so bili protikomunisti. Priključili so jih naši koloni. Zdaj smo izgle- dali še posebno zverinski, ker smo imeli na sprednjem in zad- njem koncu zvezane "zločince." Tu so nas ljudje spet opazili in začeli postajati ob straneh. Prav malo je bilo takih, ki so tudi zdaj vpili nad nami. Le nekaj prismojenih babnic je bilo tako zavednih, da so mislite, da mo- rajo vselej, kadar vidijo koga, ki mora pod stražo s komunisti, kričati: "Smrt domobrancem!"

Pognali so nas naprej. Otroci in nekaj mladih punčar se je vsulo za nami in kričalo. Tako smo včasih otroci tekali za ciga- ni, ko so gnali medveda skozi vas. Da bomo kdaj tako ponižani, nismo nikoli mislili. Tako nam je postalo hudo, da so se nam noge zapletale, komunisti pa so nas priganjali vedno huje in huje.

Kmalu smo stopili na podežel- ska tla, kjer se nam je srce spet ogrela. Znova smo začutili v sebi življenje, saj smo stopali po zemlji, za katero smo bili roje- ni. Tu nas ni bilo treba več pri- ganjati, ker nas je neka nevidna sila vlekla naprej, na kmete, kjer bomo spet srečali ljudi, ki bodo tudi nas šli med sebi ena- ke.

Res smo opazili spremembo med trgom in deželo, ki smo jo tako vroče želeli. Pa vendar nas ni razveselila, kajti tudi tu ni bilo več zdravega življenja kot nekdanje dni. Vse je bilo mirno in tiho, kot bi bilo zavito v velik mrtvaški pajčolan. Nikjer ni bilo videti veselih obrazov, nikjer slišati prešernega smeha otrok. Celu hiše in vasi so se mi zdele zamišljene, kot bi še vedno žalostno gledale za onimi, ki so odšli v tujino, kot bi napeto pri- sluškivale smrtnemu kriku ti- stih, katere so z zvijačo vrnili v

roke domačih klavcev.

Lepo se je vila prašna cesta ob obronkih smrekovih in buko- vih gozdov, ki so se včasih za nekaj sto metrov oddaljili, po- tem se pa spet približali cesti. Partizani so začeli pešati. Tudi nam so postajale noge brezčut- ne, toda omagovali nismo. Kot slepi in gluhi za svet smo stopa- li drug za drugim. Tako je bi- lo na videz, a kaj smo čutili v svojih dušah! Če bi mogli, bi jokali, da bi na cesti padale na- še solze, ki bi v tej bolečini izjo- kane, morale biti grenke in mr- zle, da bi jih sonce nikoli ne stopilo in izbrisalo s slovenske zemlje.

Vas za vasjo je ostajala za nami. Vedno težje nam je bilo pri srcu, kot bi slutili, da te kraje gledamo zadnjikrat. Kmet- je, ki so delali po polju, so ne- hali z delom in žalostno gledali za nami, dokler jim ta omahu- joči spreved ni izginil v daljavi. Marsikdo je zadel motiko, vile ali grablje, kar je pač imel v roki, na ramo ter jo skrušen mah- nil proti domu, kot bi hotel re- či: saj ni vredno več garati, da- nes ženejo v ječo te, jutri smo lahko že mi na vrsti. Skoro pred vsakim pragom so stali ljudje. Možaki so trezno mo- trili naše koščene obraze, žen- ske pa so zmajevale z glavami in si brisale solze. Vse tiho je os- tajalo za nami. Že daleč smo bili, pa se ljudje še niso pre- maknili, ampak samo glave okrenili za nami. Nič ne upal načeti tišine, katero je prinesla ta strta vrsta fantov in mož, ki smo bili že naprej obsojeni na smrt.

Tudi med nami je vladala ti- šina. Drsajoči koraki so se po- grezali v prah, da niti teh ni bi- lo čuti.

Sonce je še vedno žgalo na svojo moč, a nam tega ni bilo mar, čeprav smo bili spoteni od vročine in strahu, predvsem pa od ponižanja. Preveč nas je bo- lela misel, da tod grede zapuša- čamo najlepše spomine mla- dosti, vso radost in veselje, vso žalost in trpljenje, skratka — svoja življenja. ... Kako bi se ob tem brigali za nepomembne fi- zične nevednosti!

V vasi Draga se je zgodilo nekaj tako odlega, da ne mo- rem mimo, ne da bi se vsaj z ne- kaj besedami spomnil tega, če- tudi se spominjam s solzami spoštovanja v očeh. Že od da- leč smo opazili na dvorišču sa- motne kmetije stati precej šte- vilno družino, ki je nepremično strmela v bližajočo se kolono. Ena od deklet je stekla v hišo. Ko smo se vlekli mimo njih, je pritekla preko vrta s polno se- jalnico narezanega kruha ter nam ga hotela razdeliti. Par- tizani, ki so to videli, so vsi na- enkrat zavpili nad njo: "Prekle- ta. . . ! Tem zločincem ne boš dajala kruha, ker ga ne zasluži- jo." Tako so se izrazili tisti, ki se imajo za najboljše. Nič za- to, če so nas spet imenovali zlo- čince, saj smo se tega imena ta- ko navadili, da ga nismo več sli- šali, nikdar pa ne bom mogel po- zabiti, koliko bolečino je obču- tilo tisto dekle, ki je za svojo dobroto, katero nam je hotelo izkazati, moralo požreti naj- gnusnejšo besedo, ki jo človeška usta sploh sprejgovoriti.

Toliko, da ji sejalnica ni padla iz rok. Obrnila se je in s pove- šenimi očmi odšla nazaj proti hiši. Napravila je le nekaj ko- rakov, pri prvi jablani pa kruh položila na tla, se naslonila na drevo in glasno jokala. — Ne žaluj, drago dekle, ki si mi ne- poznano! Res si bilo od komu- nistov prekleto, od vsakega iz- med nas pa si bilo stokrat bla- goslovljeno s solzami in trplje- njem. S svojo dobroto, katero si nam bilo pripravljeno izka- zati, še bolj pa z žalostjo, kato- ti je povzročila satanska beseda, si marsikomu od nas za vselej vtila v srce spoštovanje do po- štenega slovenskega dekleta. — Nikdar v duhu ne pohitim po tej žalostni poti od Skofje Loke do št. Vida, da bi se ne spomnil

tudi tega dogodka. Nisi nam smela dati kruha, a verjamem, da si nam s svojim sočustvova- njem dala veliko več. Zasolžile so se nam oči, a smo kljub temu dvignili glave in odločno stopili proti Sori.

V Sori, kjer je že bilo malo več hiš na kupu, je bilo ozračje spet drugačno. Člani "Narodne milice", ki se je tu ugnedila, so pridrveli na prag in nas na vse grlo kleti. Tudi neki starec je z nasprotne strani ceste nekaj zagodrnjal skozi okno, pa naj- brž samo zato, da so ga miličarji boljše zapisali in mu pustili v mi- ru preživeti še teh par uric, ki so mu bile odmerjene.

(Dalje prihodnjič)

Kupujte Victory bonde!

Moški dobijo delo

Paint Shop Helpers

Dnevni šift. Plača od ure.

Picker X-Ray Corp.

17325 Euclid Ave.

(86)

Pometač

za čiščenje v tovarni

Dnevni šift. Plača od ure

Picker X-Ray Corp.

17325 Euclid Ave.

(86)

Ženske dobijo delo

Starejša ženska

Zanesljiva starejša ženska do- bi stanovanje, da bi v zameno ob večerih pazila na dva otroka 9 in pol in 5 in pol let stara; no- benega dela. Za pojasnila pokli- čite ER 1-0659.

(89)

Za hišna dela

Ženska za hišna dela, dobi svojo sobo s kopalnico in dru- ge ugodnosti; dva otroka. Do- bra plača. Pokličite ED 1-3852.

(87)

MALI OGLASI

Hiša naprodaj

Šest sobna "Colonial" hiša s zaprtim sončnim porčem in dru- žinsko sobo, plinsko kurjavo, zimskimi okni in mrežami za na okna naprodaj na Grove- wood Ave. Pokličite KE 1-5597.

(88)

Hiša naprodaj

Naprodaj je 6 sobna hiša, 3 spalnice, vse udobnosti, lep vrt, sadno drevje. Nahaja se na E. 170 blizu Grovewood Ave. Za pojasnila se zgledite na 16603 Waterloo Rd. ali pokličite KE 1-2146.

Apr. 27, May 1, 4.)

Thomas Flower Shop

CVETLICE za vse prilike
Šopke in cvetlice lahko
brzobjavimo na vse kraje

Andy, Albin in Fred Thomas
(Tome), lastniki
15800 Waterloo Rd. - IV 1-3200

Mi pripravimo

ZDRAVILA

za Evropo

MANDEL DRUG

15702 Waterloo Rd.

Cleveland 10, Ohio

DEKLETA IN ŽENE

Še je čas, da si izberete fino "Sterling" suknjo v tovarni. Sedaj jih dobite po posebno- znižanih cenah. Samo pokli- čite me ali se ogledite, da vas peljem naravnost v tovarno.

Benno B. Leustig

1034 Addison Rd.

EN 1-3426

ZULICH

INSURANCE AGENCY

FRANCES ZULICH, agent

Zavarovalnica vseh vrst za
vaše domove, avtomobile
in pohaštvo.

IVanhoe 1-4221

18115 NEFF ROAD

Lep noj, mar ne? — Slika predstavlja plesalko Renito Kramer v poz, ki je zelo podobna afriški ptici noju.

Charles Dickens:

Velika pričakovanja

Skrbelo me je, ali ni morda kdo prav to noč na stopnicah bil preži. Vprašal sem torej ču- vaju, ko sem mu pri vratih da- jal pijske za nagrado, ali ni morda spustil v hišo kakega člo- veka, ki je hodil ven večerjat; upal sem, da tako kaj izvem o skrivnostnem človeku na stopnišču. Seveda jih je spu- stil, tri osebe, vsakega v raz- ličnem času noči. Sden da stu- nuje v Fountain Court, druga dva pa v Lane, in sam je videl, da so odhajali domov. Edini človek, ki je tudi še stanoval v isti hiši ko jaz, pa je bil že več tednov na deželi in se po- noči gotovo ni vrnil, saj sva videla na njegovih vratih pečat, ko sva šla mimo.

"Noč je bila zelo grda, gospod, zato je prišlo v hišo tako malo ljudi," je dejal čuvaj, ko mi je vračal kozarec. "Razen teh treh gospodov, ki sem jih omenil, se ne spominjam nikogar drugega, le ob enajstih je nekdo vprašal po vas."

"Da, bil je moj stric," sem za- mrmral.

"Sta se dobila, gospod?"

"Kajpada sva se."

"Tudi osebo, ki je prišla z njim?"

"Je bil kdo z njim?" sem po- novil.

V blag spomin

TRINAJSTE OBLETNICE
SMRTI NAŠE DRAGE
HČERKE IN SESTRE

Mildred Strumbly

ki je preminula v najlepši
dekliški dobi dne
1. maja 1938

Draga hčerka, ti ljubljena, nepozabna sestra, trinajst let te že krije črna zemlja. Mi te ni- smo pozabili. V duhu med nami živiš. Počivaj mirno v rodni zemlji do svidenja na kraju več- nega miru in blaženstva.

Zalujoči:

STARŠI, SESTRE, BRATJE

So. Euclid, O., 1. maja 1951.

Protect Against VITAMIN
DEFICIENCY With

ONE A DAY

MULTIPLE VITAMIN CAPSULES
Each One-A-Day (brand) Multiple
Vitamin Capsule furnishes the full
basic daily quantity of five vita-
mins whose requirements in human
nutrition have been established.

You can't buy better vitamins no
matter what you pay for them.
One-A-Day (brand) Multiple
Vitamin Capsules are guaranteed
to be full potency, as shown on
the label.

Make One-A-Day your Buy Word
for vitamins. Get them at your
drug store.

MELE LABORATORIES, INC.
Elkhart, Indiana

"Da, fant moj. Izbral sem si
ime Provis."

"Nameravate to ime pridržati?"

"Seveda, fant moj, vsa imena
so enako dobra — razen če bi ti
želel kako drugo."

"Katero pa je vaše ime?" sem
ga vprašal šepetaje.

"Magwitch," je tudi on zaše-
petal, "krstno ime pa Abel."

"Za kakšen poklic so vas vz-

gijili?"

"Za potepuha, dragi fant."

Odgovoril je povsem resno in
besedo izgovoril, kakor da ozna-
čuje kak poklic.

"Ko ste sinoči prišli v Temple

— sem dejal in umolknil, ker

sem še nehote vpraševal, ali je

res moglo biti šele sinoči, ko pa

se mi je zdelo že tako dolgo.

"No, kaj je bilo, fant moj?"

"Ko ste prišli skozi vrata v

hišo in vprašali čuvara po me-

ni, ste imeli koga s seboj?"

"Jaz koga s seboj? Ne, ljubi

fant."

"Ali pa ste videli koga tam

blizu?"

"Nisem kaj posebno pazil na

to," je dejal zamišljeno, "ker

sem pač samo mislil, kako priti

do tebe. Vendar pa se zdaj le

spominjam, da je res nekdo pri-

šel za menoj."

"Vas v Londonu poznajo?"

"Upam, da ne!" je dejal in se

s kazalcem dregnil v vrat, tako

da mi je postalo kar vroče in

slabo.

"Ali pa so vas v Londonu ne-

koč poznali?"

"Ne preveč, posebno tisti zgo-

raji ne. Delal sem največ po de-

želi."

Najboljšo Garancijo Zavarovalnine Jamči
Vam in Vašim Otrokom

KRANJSKO-SLOVENSKA
KATOLIŠKA JEDNOTA

Najstarejša slovenska podpora organizacija
v Ameriki . . . Posluje že 57. leto

Članstvo nad 43,000
Premoženje nad \$8,200,000

Solventnost K. S. K. Jednote znaša 126.94%

Če hočete dobiti sebi in svojim dragim, zavaruj se pri najboljši, mo-
steti in nadsolventni podporni organizaciji.

KRANJSKO-SLOVENSKI KATOLIŠKI JEDNOTI

kjer se lahko zavarujete za smrtne, razne poškodbe, operacije, proti
bolezni in enostavnosti.

K. S. K. JEDNOTA sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta;
otroke na takoj po rojstvu in do 16. leta pod svoje okrilje.

K. S. K. JEDNOTA izdaja najmodernejše vrste certifikate sedanje
dobe od \$250.00 do \$5,000.00.

K. S. K. JEDNOTA je prava mati vdev in strot. Če še niste član
ali članica te močnega in bogate katoliške podporne organizacije, po-
trudite se in pristopite takoj!

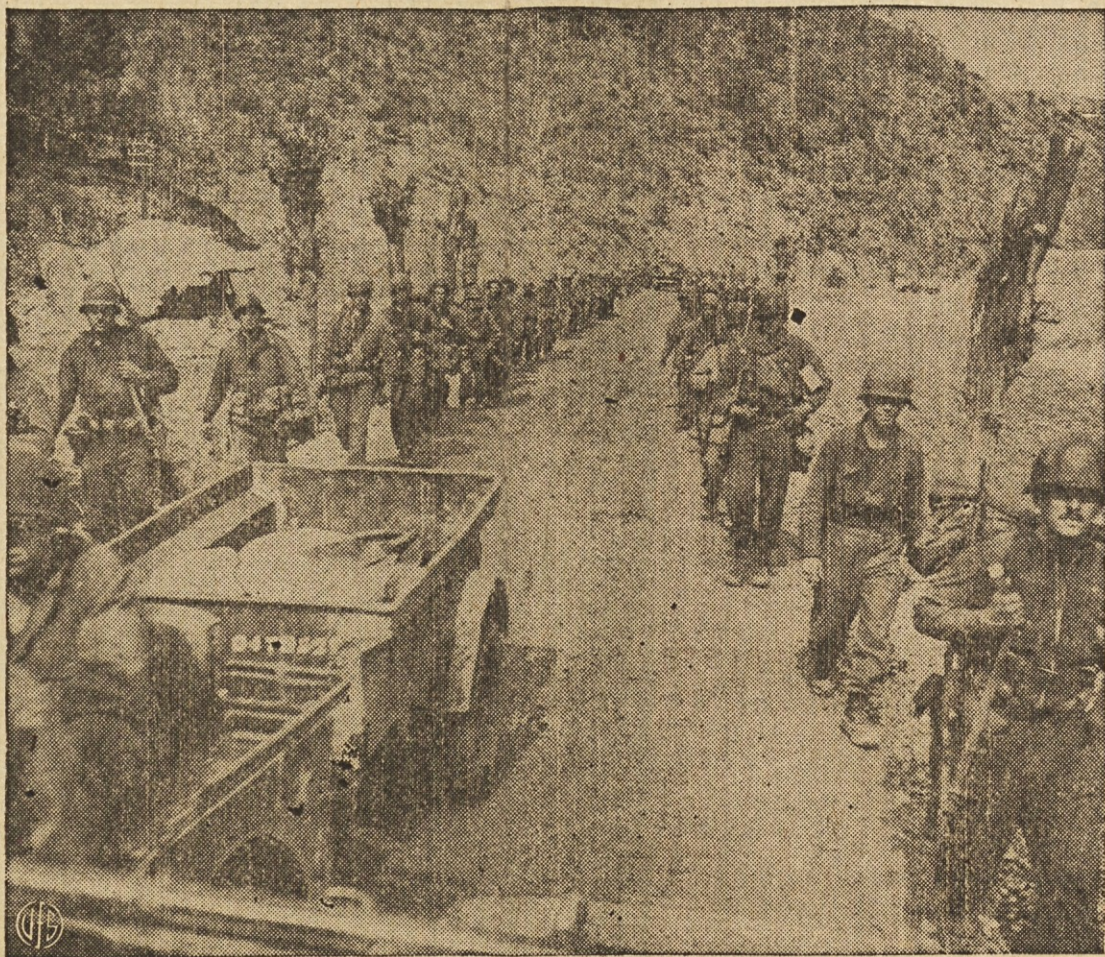
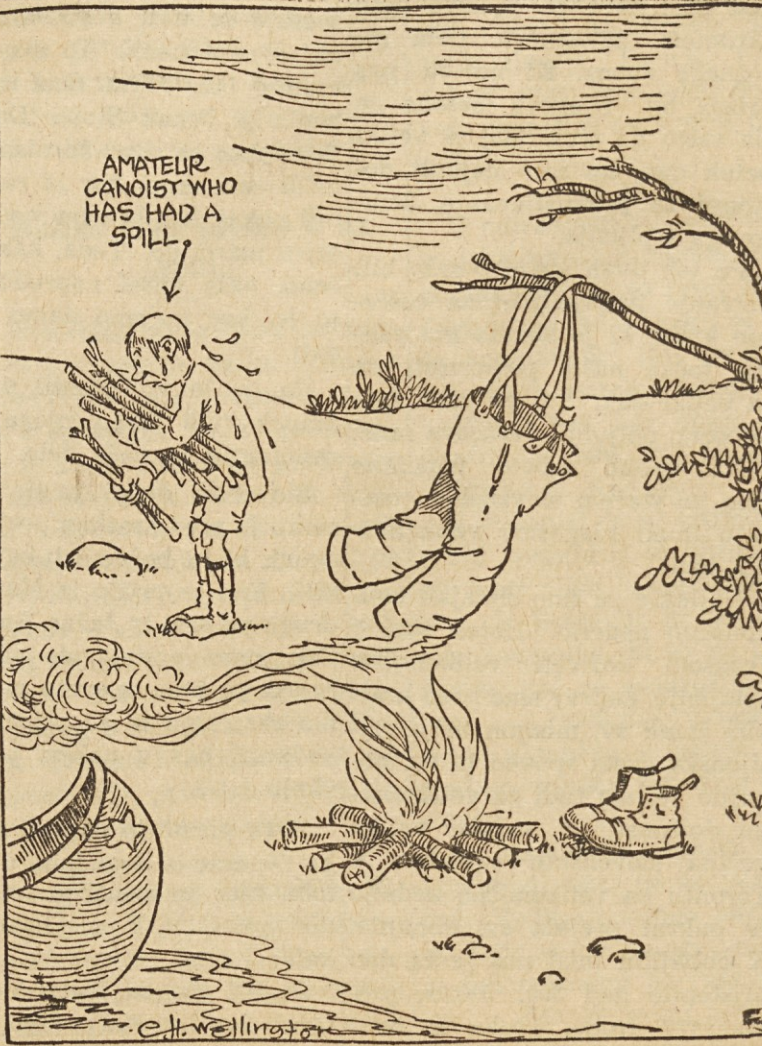
Za poslanila o zavarovanju in za vse druge podrobnosti
se obrnite na uradnike in uradnice krajevnih društev
K. S. K. Jednote, ali na na:

GLAVNI URAD
351-353 No. Chicago St. Joliet, Ill.

Prometno sredstvo v korejskem stilu — Thomas Flynn
iz Brooklyna in Leo Novak iz St. Louisa, Mo., ki služita pri
padalcih v Koreji, nakladata svojo "prtljago" na vola, po-
tem ko sta odskočila iz letala za bojno črto pri Munsanu.
Upajmo, da jima je volič dobro služil.

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

Na pohodu — Preiskušeni borci 24 divizije korakajo na obeh straneh korejske ce-
ste, medtem ko je sredina prosta za avtomobilski promet in prevoz topništva.